

Інформаційний вісник
методичного об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниці

Біблі пр стір

ВИПУСК 10, 2021

*«У чарівний світ розкритої книги
всім доступний вхід»*

М. Гафурі

*Чарльз Едвард Перуджіні
«Читання в сонячний день»*

НАШІ РУБРИКИ:

ВИПУСК 10, 2021

Бібліотеки – читачам

- 3 Книжкові виставки в бібліотеці (ВНТУ)
- 4 Фонд бібліотеки поповнюється (ВДПУ)
- 5 Цикл тематичних заходів з нагоди відзначення 150- річчя від дня народження Лесі Українки (ДонНУ)

Бібліотека взаємодіє

- 7 Ювілейна конференція медичних бібліотек України – 2021 (ВНМУ)
- 8 Паблік Рілейшнз у краєзнавчій діяльності Наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова
- 10 Тиждень академічної доброчесності (ВДПУ)
- 10 Вікіпедія для бібліотекарів. #1Lib 1Ref (ВДПУ)
- 11 Бібліотека навчає основам інформаційної культури (ВНТУ)
- 11 Бібліотека в житті університету. Профорієнтаційна робота ВНТУ

Успішний проєкт

- 12 Проєкт “Є імена, які талантом сяють...” (ВДПУ)
- 13 Інформаційно-освітній проєкт “Науку творять обрані” (ВНТУ)
- 13 Краєзнавчий проєкт “Вінниччина: історія, сьогодні, майбутнє (ВНТУ)

Науковий портал

- 14 Вебінари з наукометрії у бібліотеці ВНАУ
- 15 Підтримка науки у бібліотеці ВНТУ
- 15 І науково, і корисно (ВНТУ)

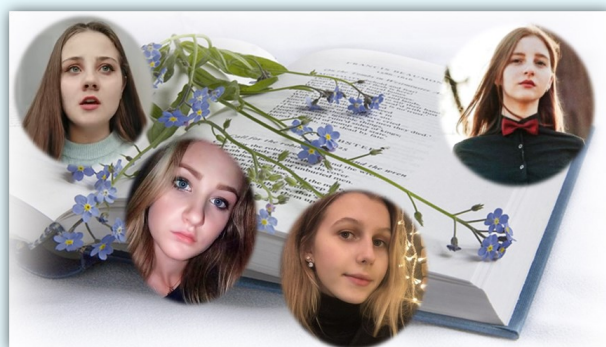
Місце зустрічі – бібліотека

- 16 Відзначення найкращих читачів у науковій бібліотеці Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова
- 18 “Поетичні віражі” – 2021” (ВНМУ)
- 20 Писанковий дивосвіт (ВТЕІ КНТЕУ)
- 22 Бібліотека ВНТУ – відкрита для всіх!

Сторінка методиста

- 23 Професійний акцент (МО бібліотек ЗВО)

Поринаємо у творчість

- 25 Жінка може все... або кожна людина – окремий нерозгаданий світ (ВТЕІ КНТЕУ)

Книжкові виставки в бібліотеці

Виставкова діяльність залишається одним і основних напрямів роботи Науково-технічної бібліотеки ВНТУ. Саме їй особливу увагу приділяли працівники книгозбірні. Поряд з традиційними створювались віртуальні книжкові виставки як до відзначення дат та подій, так і на допомогу навчальному процесу й вивченню дисциплін.

На відзначення визначних подій та вшанування пам'яті героїв було підготовлено виставки-презентації «Крути 1918. До Дня пам'яті героїв Крут», «День Соборності та свободи України», книжкові виставки «Афганістан – уламки пам'яті», «Чорнобильський біль: без права на забуття».

До Міжнародного дня дарування книг(14.02) було організовано виставку-перегляд «Даруйте бібліотеці книги з любов'ю!» з виданнями, які бібліотека отримала в дар протягом останнього року.

Долучаючись до святкування Всесвітнього дня книги та авторського права, університетська бібліотека запропонувала увазі користувачів презентацію «У книзі цілий світ».

Для користувачів на допомогу вивченню дисциплін організовувались традиційні та віртуальні виставки як-от: «Теорія механізмів та машин», «Стандартизація, сертифікація та основи метрології», «Інформаційна безпека: теорія та практика», «Альтернативна енергетика та ресурсозбереження», «Шляхом високих технологій», «XXI століття – епоха нанотехнологій» та ін.

Про життя видатних людей розповідали віртуальні бесіди: «Рене Декарт – геній епохи бароко» (до 425-річчя від дня народження), «Таблиці її життя...» (до 150-річчя від дня народження Л. Хавкіної), «Я душу пустив у душу народу...» (до 150-річчя від дня народження В. Стефаника); віртуальні виставки «Геній містики» (до 130-річчя від дня народження М. Булгакова), «Я не пишу під премії» (до 70-річчя від дня народження В. Шкляра); книжкова виставка «Є в Шевченка народження дата, дати смерті у нього нема».

Підготувала О. М. Цвілишена

Фонд бібліотеки поповнюється

Традиційний бібліотечний фонд, органічно доповнений е-ресурсами, залишається одним із головних інформаційних ресурсів бібліотеки, важливим джерелом задоволення інформаційних потреб різних категорій користувачів, він становить вагомий частину науково-інформаційного потенціалу університету. Для забезпечення максимальної повноти фондів, в умовах обмеженого фінансування, бібліотека використовує різні можливі джерела надходження документів.

Значну роль у поповненні фондів бібліотеки ВДПУ виданнями творів місцевих авторів та краєзнавчою літературою відіграє Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації, який передав книги, видані за кошти обласного бюджету у 2017-2019 роках. Бібліотека отримала близько 300 примірників видань. Серед них художні, краєзнавчі, історичні книги, проза, поезія, література для дітей, сатира і гумор, альбоми художніх робіт та фотоальбоми, а також інша література.

Інститут української мови НАН України передав на безоплатній основі до фондів університетської бібліотеки довідкову літературу, монографії та збірники наукових праць. Понад 130 примірників актуальної наукової літератури, присвяченої дослідженню української мови як суспільного, структурного, історичного, ареального та національно-культурного явища, стануть у нагоді викладачам, здобувачам вищої освіти та усім користувачам бібліотеки.

Чеський центр у Києві при Посольстві Чеської Республіки в Україні у відповідь на офіційне звернення ректорату ВДПУ надав до бібліотечного фонду по 5 примірників підручників «Фізична терапія» та «Ерготерапія» для розвитку сучасної доказової реабілітаційної медицини в Україні.

Кононенко В. В. та Вальчук О. І., викладачі кафедри права і публічного управління Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, передали до фондів університетської книгозбірні 15 примірників авторського навчального посібника: Права та свободи людини і громадянина: конспект лекцій. - Вінниця: ТОВ Друк, 2021.- 184 с. У посібнику на

основі найновіших досягнень вітчизняної та світової правової науки висвітлюються теоретичні, методологічні та практичні засади конституційно-правового інституту прав і свобод людини і громадянина.

Викладачі кафедри біології Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, автори видання Голунова Л. А. та Шевчук О. А. передали до бібліотечного фонду 5 примірників книги «Природа Вінниччини. Рослини. Частина 1». Ця книга має на меті допомогти в детальному ознайомленні з дикорослою трав'янистою флорою краю.

З метою промоції книговидавництва в Україні та популяризації української літератури за кордоном Український інститут книги профінансував підготовку та друк повного нецензурованого зібрання творів та листів Лесі Українки у 14 томах (з нагоди 150-річчя від дня народження) та передав один комплект бібліотеці Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Туди увійшли і драматичні твори Лесі, і її колекція народної творчості, а також особисті листи, які входять до її літературної спадщини.

Видання вийшло друком в Типографії "Від А до Я".

Інформація про нові надходження до фондів книгозбірні розміщується на сторінці бібліотеки у Facebook та сайті бібліотеки.

Підготувала Л. М. Воробйова

Цикл тематичних заходів з нагоди святкових та визначних подій наукової бібліотеки ДонНУ

Щедра на таланти українська земля подарувала нам поетів і письменників, які не тільки збагатили безсмертними творами національну літературу, але й уславили нашу країну в усьому світі.

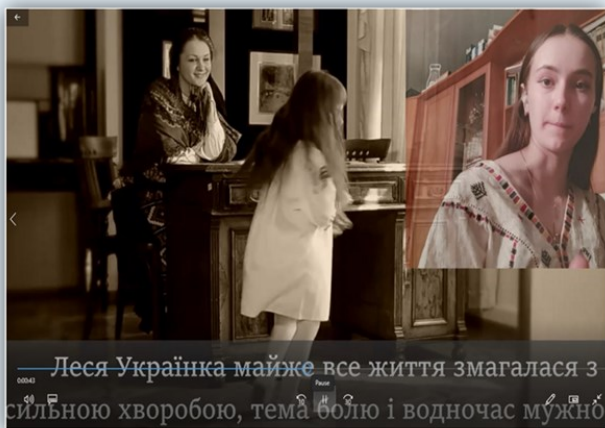
Цьогоріч Україна на державному рівні відзначає 150-річчя від дня народження видатної поетеси, драматурга, перекладачки і громадсько-політичної діячки Лесі Українки (Лариси Петрівни Косач).

В нашій державі немає жодного свідомого громадянина, який би не був знайомий із творчістю Лесі Українки. Адже саме вона піднесла небувалу височінь чистоту української мови й енергію вислову в поезії, яку недаремно вважають за зразок.

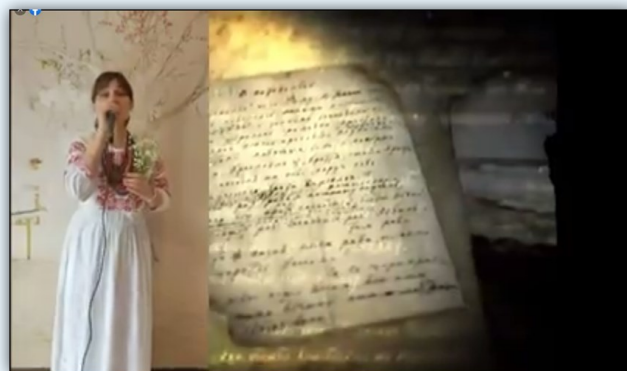
Іван Франко найбільший серед сучасників знавець і цінитель поезії Лесі Українки, підсумовуючи її творчий доробок, у 1900 році писав: «Головною її силою є лірика і малюнки сцен і ситуацій, що впливають із ліричного настрою. Тут кожне слово має силу і пластику, тут, що не строфа, то мистецьке степенування поетичного шляху. Леся Українка ... уміє простими словами викликати глибоке враження».

З нагоди відзначення ювілейної дати від дня народження Лесі Українки працівниками наукової бібліотеки :

- реалізовано спільно з відділом корпоративних заходів та культурно-естетичного виховання Навчально-практичного центру культурно-естетичного розвитку та роботи зі студентами ДонНУ імені Василя Стуса віртуальний тематичний проект – літературно-музичний калейдоскоп «Горить її зоря поезії над краєм»

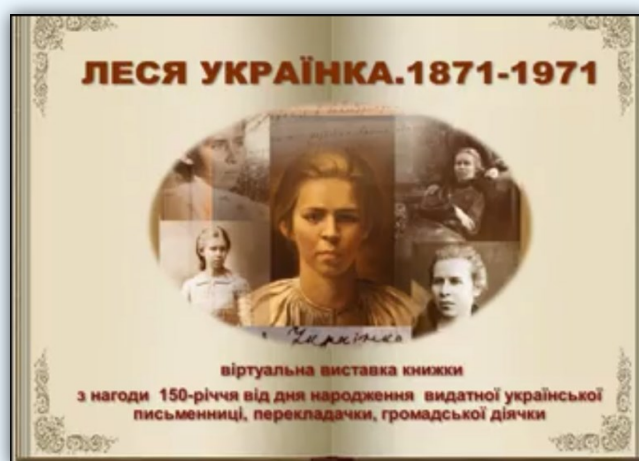

У рамках проекту: прозвучали онлайн-відеочитання поезій Лесі Українки, з коротким інформуванням про дати та історії їх написання, у виконанні бібліотечних працівників (І. Сарани, С. Яковищенко), учасниць театрального гуртка (В. Регульської, К. Лапчевської, А. Сохацької) та пісні на вірші «Contra spem spero!» у виконанні керівника народного ансамблю «Оберіг» Н. Бегас-Коваль.

Причому хочемо зауважити, що студентка ДонНУ імені Василя Стуса Віталіна Регульська за прочитання уривку із поеми Лесі Українки «Лісова пісня» посіла II місце у міжуніверситетському міському онлайн-конкурсі читців-декламаторів «Поетичні віражі» - 2021;

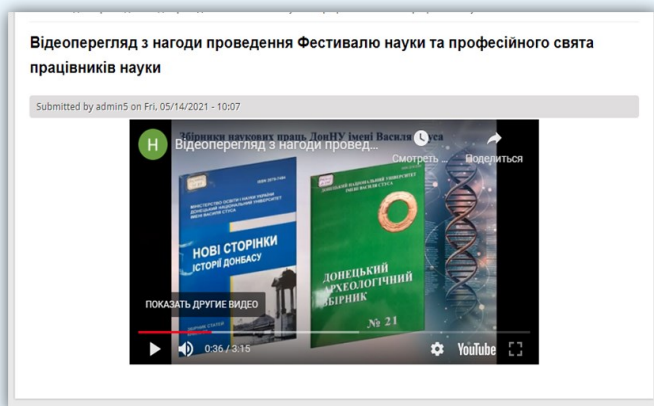
- підготовлено віртуальну презентацію літературного дослідження «Леся Українка. 1871-1971», виданого з нагоди 100-ліття поетеси за ініціативи української діаспори у США

- оформлено книжково-ілюстративну виставку друкованих видань «Довго щирими семи словами до людей промовлятиму я ...».

Також працівники наукової бібліотеки активно долучилися до участі у проведенні низки заходів з нагоди відзначення 84-ї річниці від часу заснування Університету, зокрема:

- підготували віртуальний відеоперегляд з нагоди проведення Фестивалю науки та професійного свята науковців «Наука – це магія, яка працює...»;

- оформили у холі головного корпусу (вул. 600-річчя, 21) виставку наукових, науково-публіцистичних та науково-методичних видань учених та співробітників Стусівського університету «Наука – це магія, яка працює...», на якій було представлено понад 60 друкованих видань з різних галузей знань.

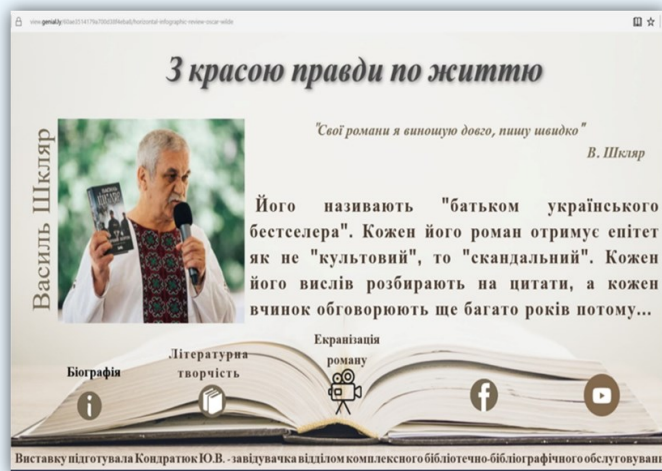

- презентували під час церемонії урочистого відкриття Центру Стусознавства (вул. Янгеля, 2, кімн. 238): відеоперегляд «Або світ прийме мене таким, як я є, як мене породила мати, або вб'є, знищить мене...» (Василь Стус) та

Поряд зі всіма поточними завданнями та обов'язками фахівці бібліотеки ДонНУ активно продовжують навчатися та удосконалювати фахову компетентність! Практичне втілення набутих знань представлено у підготовці та оформленні інтерактивної виставки про життєвий та творчий шлях сучасного українського письменника Василя Миколайовича Шкляра «З красою правди по життю» з нагоди відзначення 70-річчя від дня народження. Також до ювілею письменника підготовлено буктрейлер «Письменник з мужнім і чутливим серцем».

тематичну книжково-ілюстративну виставку видань із фондів наукової бібліотеки «Не відлюбив свою тривогу ранню... Василь Стус – поет і людина».

Підготувала Т. І. Міцян

Ювілейна конференція медичних бібліотек України – 2021

В травні 2021 року наукова бібліотека ВНМУ взяла участь в роботі 20-ї ювілейної міжнародної науково-практичної конференції медичних бібліотек України «Тенденції розвитку медичних бібліотек і виклики сучасного інформаційного суспільства». Традиційно задля вітального слова запрошуються почесні гості, серед яких цього разу була професорка, докторка філософії Ольга Богомолец, знана громадська діячка, лікарка, мисткиня, нащадок славетного українського роду. Місія таких людей – надихати, створювати позитивну атмосферу, мотивувати, транслювати наративи та сенси, тощо. Саме з таким настроєм учасники конференції розпочали професійний діалог. Ольга Вадимівна акцентувала увагу на бібліотеці як місці збереження духу історії, вказала на шалений інформаційний потік, з яким необхідно навчитися працювати та вміти шукати інформацію в наукових фоліантах, а не обмежуватись інтернетом. Вона запевнила, що цілісність та цінності обов'язково повернуться в суспільне життя, в тому числі завдяки роботі бібліотек. Пані Ольга відзначила особливу роль бібліотеки у формуванні її як науковця.

Відкинувши зайву скромність, треба зазначити, що фахівці наукової бібліотеки ВНМУ були активними учасниками конференції. Доповіді наших колег були змістовними і професійними. Зокрема, краєзнавець Ольга Юрчишина розповіла про видання бібліотеки «Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова», присвячене медичній спільноті Вінниччини. Розповідь викликала захват та цікавість (а можливо і заздрість!?). По кількості питань, що лунали на її адресу, було очевидно, що цікаво не тільки доповідачу, а й слухачам. Спільноту цікавило все: в чію «світлу голову» прийшла ця ідея, як вдалось виграти конкурс, скільки коштував проєкт, як працювалося колективно, чи були конфлікти та суперечки, адже командна творча робота не буває простою...Безперечно, видання стало подією не тільки для нашої бібліотеки і міста. Бібліотечна спільнота в обличчі Національної наукової медичної бібліотеки (ННМБУ) відмітила колектив авторів видання Почесною відзнакою за подвижницьку науково-дослідну роботу та вагомий внесок в медичне краєзнавство й історію медицини.

Ще один «королівський знак уваги» пролунав на адресу видання та авторів від Кшиштофа Круліковські, історика медицини Головної бібліотеки Варшавського медичного університету, лікаря, ініціатора створення польської медичної бібліотеки при ННМБУ, постійного учасника конференції. Він і сам, як завжди, виступив на форумі з результатами досліджень про долю польського уяздового польового шпиталю на початку Другої світової війни, співробітники якого були страчені у Харкові у 1940 році. А ще він суттєво допоміг (за що йому окрема подяка) з інформацією про польську радіологиню Вікторію-Марію Веркентін (народилася у Корделівці на Вінниччині), розповідь про яку увійшла у видання. Він наголосив, що бібліотека ВНМУ займається цими питаннями навіть більше, ніж посол Польщі, за що їй «велике українське мерсі».

Не менш цікавим був виступ Майї Мельник, заступниці директорки бібліотеки ВНМУ. Її доповідь та презентація також стосувалась історичної спадщини, зокрема, колекцій з власницькими написами і екслібрисами видатних медиків-подолян, які зберігаються в фондах бібліотеки. Думку учасників конференції висловила Олена Кірішева, головна бібліотекарка відділу організаційної та науково-методичної роботи ННМБУ, зазначивши глибину проведених досліджень та їх змістовність.

Загалом зміст тем доповідей стосувався не тільки історії медицини і краєзнавства. Йшлося і про необхідність прийняття незворотних змін в роботі бібліотек, якісно нового підходу до підвищення компетенцій та кваліфікації бібліотекарів, етику в умовах інформатизації суспільства, видавничу діяльність бібліотек та багато іншого. Директорка наукової бібліотеки ВНМУ ім. О. О. Богомольця згадала візит до бібліотеки ВНМУ з метою отримання досвіду та подякувала за продовження плідної співпраці.

До позитивного підсумку та оптимістичного настрою долучилися всі без виключення учасники заходу, який в цілому справив гарне враження, додав мотивацій і позитивних емоцій. Підсумок напрошується наступний: не розслабляйтесь, а працюйте, навчайте та навчайтесь, не бійтесь нічого нового, робіть кожен день хоч маленький, але новий крок і тоді – все буде добре.

Підготувала Л. Б. Щукіна

Паблік Рілейшнз у краєзнавчій діяльності Наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова

*Спілкування – це відкриття інших для себе і себе – для інших
Ольга Муравйова*

Успішна робота наукової бібліотеки, інформаційне й духовне збагачення її фондів, створення нових проєктів і досягнення результатів залежить від соціальних зв'язків з широкими колами громадськості: однодумцями, колегами, друзями, знаними діячами, краєзнавцями, різними установами й організаціями. Відрадно, що завдяки налагодженій в цьому напрямку роботі ініціатором співпраці не завжди виступає бібліотека.

Ім'я нашої землячки – першої жінки-радіологині відродженої Польщі Вікторії-Марії Веркентін (1901–1944) відкрив для нас лікар, історик медицини Кшиштоф Круліковські (Польща), а далі була проведена спільна цікава пошукова робота на її малій батьківщині – в с. Корделівка на Вінниччині. Відтоді склалися дружні стосунки з лікарем: зав'язалося листування, обмін різними матеріалами. Донині працівники бібліотеки отримують від пана Кшиштофа вдячність за покладання квітів до меморіальної дошки на честь М. Веркентін та надіслані світлини: *«Велмішановна Пані Директор! Мені дуже приємно отримати от Вас листи. Дуже дякую за Вашу чудову ініціативу про збереження пам'яті про др Веркентін... Які можу опублікованим фотографії на інстаграмі і фейсбуці? Як підписати? Буду вдячний якщо можна просити про книжку де біографія Марії Веркентін. Сердечно Кшиштоф Круліковські».*

Постійний обмін інформацією та матеріалами відбувається з К. Б. Манишевою, асистенткою кафедри нервових хвороб, медичної генетики і нейрохірургії Дагестанського державного медичного університету (м. Махачкала, Республіка Дагестан, РФ), яка поповнила фонд бібліотеки чималою кількістю матеріалів (книги, фотоальбом, публікації статей, ювілейна пам'ятна медаль) про видатного невролога В. А. Ліхтенштейна. А бібліотека ВНМУ крім матеріалів про науковця, надіслала монографію «Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова», яка вміщує статтю про невролога. У своїх листах вона писала: *«Прошу прощення, что я Вас так загрузила, но это так приятно, когда находишь единомышленника, готового помочь. Верю, что никакие конфликты между государствами не помешают добрым человеческим взаимоотношениям...»*, *«На днях получила книгу. Огромное спасибо. Поздравляю Вас с реализацией этого замечательного проекта! Будем на связи. Если чем-то смогу быть полезной, то всегда рада».*

Вінницький науковець, професор Г. С. Белканія вважав своїм обов'язком увіковічнити пам'ять про професора Вінницького медичного інституту Лоріна-Епштейна Мойсея Юлійовича. До співпраці над збірником біобібліографічних та наукових матеріалів він запросив наукову бібліотеку ВНМУ. Завдяки багаторічним спільним пошукам та впорядкуванню матеріалів вийшло друком видання «Лорін-Епштейн Мойсей Юлійович (1888–1945)» (Вінниця, 2017). А згодом, у 2021 р., його онука І. Є. Русінова на електронну адресу бібліотеки надіслала лист: *«Уважаемая Неліна Миколаївна! Сегодня я совершенно случайно увидела в Интернете вашу публикацию, посвященную Моисею Юльевичу Лорину-Эпштейну и его трудам. Публикация была издана в 2017 году, но наткнулась я на неё только сейчас. Меня зовут Ирина Евгеньевна. Я – его внучка. С огромным удовольствием просмотрела собранные вами и вашими коллегами материалы. От лица всей нашей семьи выражаю вам огромную благодарность за проделанную работу и изданный материал. Спасибо вам большое. Успехов и процветания вашей организации».* Ірині Євгеніївні надіслали скан-копії сторінок про її дідуся уже з іншої книги: «Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова» та звернулися з проханням посприяти поповненню фонду бібліотеки матеріалами про М. Ю. Лорін-Епштейна. Тож з нетерпінням очікуємо світлини з сімейного архіву онуки професора.

Вагому допомогу в підготовці видання «Війна пройшлась по їхніх долях», присвяченому науковцям, співробітникам і студентам Вінницького медичного інституту – учасникам Другої світової війни, надав Микола Григорович Домненко, краєзнавець, провідний фахівець з питань цивільного захисту Донецького національного університету. А також цінні матеріали надіслали: А. Г. Загородній, фізик-теоретик, академік, віцепрезидент та президент Національної академії наук України; директор

інституту теоретичної фізики ім. М. М. Боголюбова НАН України, доктор фізико-математичних наук, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений діяч науки і техніки України (м. Київ); О. С. Бронштейн, заслужений лікар РФ, професор, академік Російської академії природничих наук, засновник і керівник клініки ЦЕЛТ (Москва, РФ); П. С. Куровська (Шлаєн) (США); О. Мартинкевич, лікарка-терапевтиня (Білорусь) та багато ін. Зокрема, академік А. Г. Загородній написав: *«Сердечно дякую за Ваш лист з пропозицією надати матеріали про мого батька Гліба Загороднього. Я щиро зворушений Вашою увагою до вихованців славного Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова, у тому числі до мого батька. В додатках є допис про мого батька (з книги «Великобагачанщина») і два фото. Прошу дати знати, чи цього досить, чи потрібно ще щось. З повагою. Анатолій Загородній».* Професор О. С. Бронштейн написав: *«Сердечное спасибо, что не забыли мою любимую маму – Ревекку Исааковну. С удовольствием пошлю Вам всю информацию о ней. И свою книгу, посвященную ее памяти. Пожалуйста, сообщите, на какой почтовый адрес ее можно отправить. С уважением, А. Бронштейн».* З Тернопільського перинатального центру отримали відповідь: *«Дуже приємно, що Ви змогли нас відшукати. Дійсно, ми маємо частину інформації про Івана Андрійовича та декілька його світлин. Що знаємо, чим володіємо, із задоволенням надсилаємо Вам. Також приємно повідомити, що ми маємо зв'язок із онукою Івана Андрійовича, яка живе і працює в Києві. Олена Валеріївна люб'язно дозволила вказати її номер мобільного, готова з Вами поспілкуватися... Звичайно, вона володіє значно більшою інформацією про свого чудового дідуся. Бажаємо Вам творчих успіхів у створенні ювілейного видання. Якщо, можливо, виникнуть запитання, ми готові до подальшої співпраці. З повагою, Ірина Тепцова, завідувач відділення Тернопільського обласного клінічного перинатального центру «Мати і дитина».*

Дерепа К. Ю., онука двох відомих вінницьких лікарів і науковців К. П. Дерепи та В. Г. Берка, передала бібліотеці багато матеріалів про своїх предків. Бібліотека у відповідь із щирою вдячністю подарувала їй календар знаменних і пам'ятних дат «Вінниччина медична – 2017», який містить матеріали про її дідуся Дерепу Кузьму Петровича.

Плідні й багаторічні дослідження життєвого шляху Степана Руданського поєднали нас із Національною науковою медичною бібліотекою; О. В. Боржковським, випускником Вінницького медичного інституту 1959 р., військовим лікарем, підполковником медичної служби у відставці, правнучатим племінником С. Руданського; налагоджено зв'язки з Хмельницькою Крайовою Організацією Всеукраїнського Лікарського Товариства та громадською організацією «Лікарський клуб імені Степана Руданського» (м. Хмельницький); дитячим письменником з Є. Білоусовим (м. Феодосія). Результатом такої роботи стали: книги «Степан Руданський (1834–1873). Поет, лікар, громадянин» (Київ, 2009), «І я знов живий світ оглядаю...» (Київ, 2014); історико-документальний короткометражний фільм «Степан Руданський: духовна єдність поколінь» (2018); ряд біобібліографічних покажчиків. На знак шани і подяки О. В. Боржковському до 80-річчя від дня народження було підготовлено бібліографічний нарис «Лікар Олексій Боржковський – нащадок славетного роду» та буклет.

Консультативна допомога надавалася представниці громадського об'єднання «Німецька молодь в Європі» Земельного об'єднання в Північній Рейн-Вестфалії, історичу, культурологу Ж. Кеберляйн та керівнику громадського об'єднання «Народний майдан Вінниччини» Т. Гайді щодо історії Вінницької психоневрологічної лікарні та Вінницького медичного інституту періоду Другої світової війни. У відповідь вони надіслали бібліотеці скан-копії особисто віднайдених архівних матеріалів про цю лікарню.

Своєрідним підсумком краєзнавчої діяльності наукової бібліотеки стала монографія «Вінниця – місто послідовників М. І. Пирогова», основана на цінних матеріалах, отриманих від родичів, науковців, краєзнавців, дослідників історії медицини краю, тощо. Завдяки цій книзі, переможниці конкурсу «Бюджет громадських ініціатив Вінницької міської ОТГ», налагодилися тісні професійні контакти із Департаментом маркетингу міста та туризму, спільно із видавництвом «Нова книга» долали випробування кропіткої редакторсько-видавничої роботи, розширилися зв'язки із засобами масової інформації: представили себе у програмі ток-шоу «На часі» міського комунального підприємства – інформаційно-телевізійного агентства «Віта» та радіостанції «Місто над Бугом».

Щоразу наші зв'язки й контакти стають дедалі ширшими. Ми раді, що нам не відмовляють у допомозі, до нас звертаються за допомогою, цінують нашу думку і нашу роботу, дякують за підтримку незгасного світла пам'яті, незгасного інтересу дослідників і світла знань.

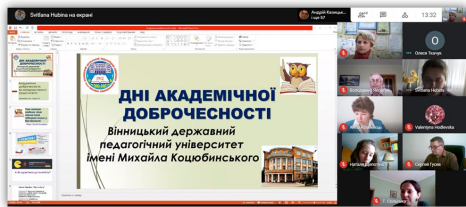
Підготувала О. А. Юрчишина

Тиждень академічної доброчесності

25-27 травня 2021 р. у Вінницькому педуніверситеті проходили дні академічної доброчесності. До низки цікавих заходів долучилися студенти та викладачі університету.

Бібліотека також взяла активну участь у заході та провела онлайн-практикум «Електронні наукові та освітні ресурси, сервіси: доступ та відповідальне використання». Директор бібліотеки Білоус В. С. та завідувач відділу ІТ Наугольних С. Г. у презентації розкрили основні напрями діяльності бібліотеки серед них:

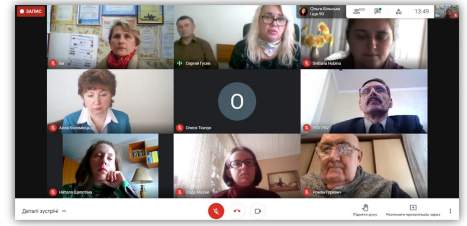
- наповнення профілів в Google-академії;
- пошук інформації та формування аналітичних звітів вчених і кафедр на базі національного ресурсу «Бібліометрика української науки» та інших ресурсів наукометричного спрямування;
- пошук інформації та формування звітів про публікаційну активність (цитованість) науковців університету в наукометричній базі WOS;
- консультування з питань реєстрації та використання БД Scopus, використання звітів про індексовані видання в Scopus;
- реєстрація та отримання наукового індексу ORCID. Імпорт публікацій з Google-академії в ORCID;
- використання міжнародного наукового ресурсу Index Copernicus.

Проінформовано про роботу з адміністрування профілю університету та профілів викладачів в Google-академії, серед яких:

- уніфікація базової інформації профілів науковців;
- вилучення дублетних профілів;
- вилучення профілів науковців, що більше не працюють в університеті;
- виявлення викладачів, у яких відсутні профілі;
- допомога викладачам в формуванні профілів та наповненні розділу «публікації» профілів;
- уточнення наукометричних показників профілів.

Працівники відділу ІТ систематично відбирають актуальну інформацію про індексовані наукові ресурси України, проводять моніторинг показників університету в українській науковій спільноті.

Це, зокрема, дані про місце університету в «Консолідованому рейтингу ЗВО України», вебометричні показники університету в міжнародних наукових рейтингах. Дана інформація розміщена на сайті бібліотеки в розділі «Наукометричні портрети вчених ВДПУ».

Вікіпедія для бібліотекарів. #1Lib1Ref

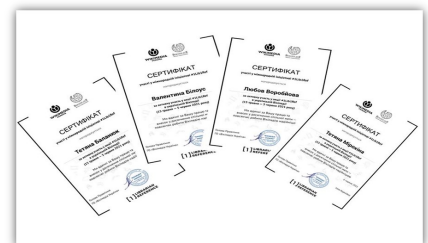
Сьогодні світ потребує багато нової інформації. Одним із таких джерел є Вікіпедія, що забезпечує безкоштовне, створене спільно та перевірене знання, яке доступне кожному – і кожен може долучитися до його вдосконалення.

Оскільки кожен може редагувати Вікіпедію, її якість забезпечується тим, що у статті потрібно включати посилання на авторитетні джерела, які дозволяють читачам перевіряти вміст статей Вікіпедії. Найпростіший спосіб покращувати україномовну Вікіпедію – додавати посилання на джерела.

Саме бібліотекарі є зберігачами знань у світі, адже маємо доступ до величезної кількості джерел та можемо допомогти зробити Вікіпедію сильнішою. Тому двічі на рік ініціатива #1Lib1Ref, що означає «один бібліотекар, одне посилання» – закликає бібліотекарів та всіх, хто любить вільні знання, додавати посилання на перевірені джерела до фактів та тверджень у статтях Вікіпедії.

Від 15 травня до 5 червня 2021 року проходив поточний раунд Міжнародної акції #1Lib1Ref, до якого, за підтримки ГО «Вікімедіа Україна», долучилася бібліотека Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Понад 50 посилань на авторитетні джерела додали працівники бібліотеки до Вікіпедії.

У межах поточного раунду акції ГО «Вікімедіа Україна» провела вебінар для бібліотекарів, а також активним учасникам надала сертифікати про участь та подякувала за внесок у досягнення спільної мети — повсякчас робити Вікіпедію надійнішою.

Підготувала Л. М. Воробйова

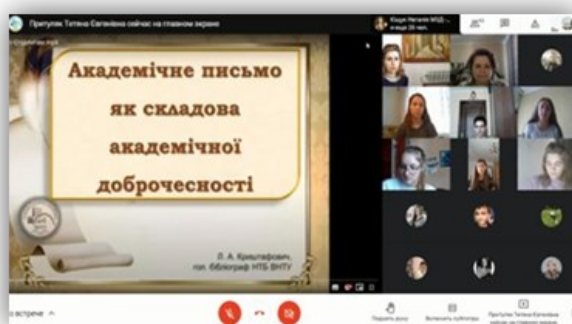
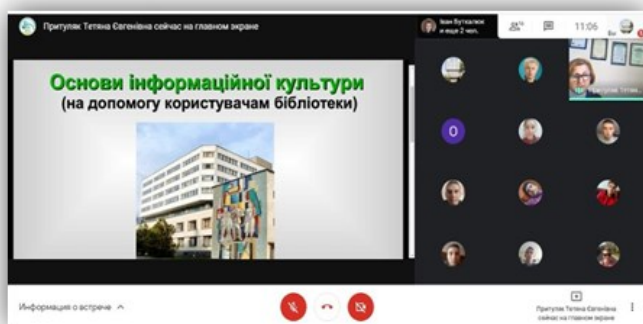
Бібліотека навчає основам інформаційної культури

Науково-технічна бібліотека ВНТУ традиційно надає інформаційну підтримку навчальному та науковому процесам, які наразі здійснюються в дистанційному режимі. Одним з основних напрямів діяльності залишається формування інформаційної культури у користувачів.

Заняття з основ інформаційної культури відбулися зі студентами-третьоккурсниками факультету машинобудування й транспорту, а також з першокурсниками факультету менеджменту та інформаційної безпеки.

Учасники онлайн заходу ознайомилися з бібліотечним вебсайтом, як єдиною точкою доступу до е-ресурсів та послуг, що надаються Бібліотекою. Студенти навчалися вести пошук інформації в традиційних та автоматизованих інформаційно-бібліотечних системах, ознайомилися зі спецвидами документів, із засадами академічної доброчесності у вищій освіті тощо.

В ході зустрічі фахівці відділу наукової інформації та бібліографії університетської бібліотеки відповідали на запитання, що виникали у присутніх після проведення консультацій.

Бібліотека в житті університету. Профорієнтаційна робота

Науково-технічна бібліотека бере участь в усіх заходах, що проходять в Університеті, так як є важливою та невід'ємною його складовою.

В лютому місяці у ВНТУ вже вкотре був проведений день відкритих дверей. Науково-технічна бібліотека була представлена виставкою досягнень наших студентів «ВНТУ – команда переможців. Приєднуйся!!!», мета якої – спонукати майбутніх абітурієнтів вступати до ВНТУ.

Цього разу виставка була задіяна в квест-завданнях від освітнього омбудсмена ВНТУ. Майбутні абітурієнти шукали серед представленої інформації відповіді на дані їм запитання і отримували за це бали від бібліотекарів.

Дана експозиція викликала неабияке зацікавлення також у відвідувачів виставки-конференції «Сучасні рішення для освіти 2021». Директори, класні керівники випускників шкіл Подільського регіону та інших областей України з інтересом розглядали досягнення наших студентів, а деякі з радістю знаходили своїх колишніх учнів.

Підготувала О. М. Цвілишена

Успішний проєкт

З допомогою сучасних інформаційних технологій, які з'являються в бібліотеках, фахівці створюють цікаві та корисні інформаційні ресурси з наданням повноцінного та багатоаспектного доступу до них. Інформація інтегрується в сучасні креативні проєкти, що здатні викликати подив, захоплення та позитивні емоції. Кожен ресурс створюється з конкретним завданням та має пізнавальну, освітню, навчальну мету, а також наповнений перевіреною, актуальною та важливою інформацією.

Проєкт "Є імена, які талантом сяють..."

Бібліотеки потребують динамічного розвитку, щоб бути центром тяжіння для читацької аудиторії. Тому бібліотечні колективи шукають нові форми роботи, модернізують напрацьовані попередньо.

Актуальною потребою часу і необхідністю сьогодення та майбутнього є проєктна діяльність бібліотеки. Адже проєктування стає тією рушійною силою, яка дозволяє позиціонувати бібліотеку як об'єктивно затребувану, реально необхідний соціально-культурний осередок, що динамічно розвивається, генеруючи свіжі ідеї та перетворюючи їх в життя. Робота бібліотеки в проєктному режимі стимулює фахівців шукати нетрадиційні підходи в усьому спектрі діяльності.

Колектив бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського має певні напрацювання у створенні та впровадженні проєктів з метою розкриття можливостей книгозбірні.

З метою презентації університетській спільноті літератури з фондів книгозбірні, авторами якої є випускники Педуніверситету, бібліотека у 2021 році започаткувала та реалізує краєзнавчий проєкт "Є імена, які талантом сяють..."

Уже 109 літ Вінницький Педуніверситет славиться своїми випускниками. Випускники – гордість і найкраща оцінка діяльності вищої школи. Чимало з них захистили кандидатські й докторські дисертації, стали видатними науковцями, Заслуженими працівниками та Відмінниками освіти України, знаменитими людьми, відомими письменниками, поетами, літераторами, спортсменами та співаками. Саме завдяки їх таланту твориться унікальна його спадщина та історія.

Популяризація бібліотечних фондів та праць випускників Вінницького педуніверситету з фонду університетської книгозбірні стала поштовхом для розміщення на сторінці бібліотеки у фейсбуку та сайті бібліотеки вже понад 60-ти літературних подорожей, сторінок проєкту «Є імена, які талантом сяють...».

Є імена, які талантом сяють...

Лазаренко Наталя Іванівна
Доктор педагогічних наук, професор, ректор Вінницького державного педуніверситету імені Михайла Коцюбинського, кавалерка ордена освіти України, членкиня Національного комітету з питань освіти і науки України.
Випускниця факультету підготовки вчителів початкових класів 1983 року. У вересні 2015 року обрана ректором Педуніверситету. В 2020 році дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук. Професорка кафедри педагогіки в педагогічному університеті України. Авторка багатьох статей, кваліфікований викладач, популяризаторка науки і мистецтва. www.vspu.edu.ua

Зеленська Ірина Алівівна
Кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української літератури факультету філології і журналістики імені Михайла Степанька. Поет, літературознавець, критик. Член редакційної літературно-критичної журнати «Винницький край». Член Національного спілки письменників України (2011), член журі міжнародного конкурсу «Трилисся» та премії імені Коцюбинського. Завідувачка Вінницької державної педагогічної університету імені Коцюбинського у 2001 р. Сфера наукових інтересів: сучасний літературний процес, літературознавство. Авторка понад 100 наукових та благодійн. рядів літературознавчих робіт, обраних над і поєднали особливості творчості дисидентки Тарас Мельниченка, а також Стуса, Ігора Калвиця, Ливи Костюка, поета-дисидента, прозаїста, останній проєкт стосується в Україні літературно-критичних статей про творчість поетів-дисидентів, мовлячи про Лавіне мову, займається викладачем графіки. Голова оргкомітету Всеукраїнської конференції «Мова твору в контексті проблеми вивчення художньої літератури». www.vspu.edu.ua

Кунцова Ольга Миколаївна
Доктор педагогічних наук, професор. Знаний в Україні вчений-методист, викладач, краєзнавець. Досліджує проблеми методики навчання української та зарубіжної літератури в середніх загальноосвітніх закладах та у вищій школі. У 1981 р. закінчила філологічний факультет Вінницького державного педагогічного інституту ім. Миколи Островського (нині - ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського)

Валентина Петрівна
Поетеса, прозаїк, дитяча письменниця, фольклористка, краєзнавець. Випускниця філологічного факультету Вінницького державного педінституту 1988 р. (нині - ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського). Проводила наукову працю в Інституті літературознавства і краєзнавства ММ Коцюбинського, завдячує виходу організаторсько-методичної та доповідної роботи Вінницького обласного центру народної творчості. З 2010 року — заступниця головного редактора журналу «Винницький край». Член Національного спілки письменників України та Національного спілки журналістів України. Лауреат премій ім. Миколи Трубины, Миколи Коцюбинського, Євгена Гуцала, Ангеліна Боринька, Марка Ворона, Миколи Степанька та «Благовість». <http://uk.wikipedia.org>

Підготувала: Л. М. Воробйова

Інформаційно-освітній проєкт «Науку творять обрані»

Задля популяризації наукових надбань вчених університету Бібліотекою ВНТУ й надалі продовжується реалізація проєкту «Науку творять обрані».

З нагоди ювілею професора П. Лежнюка було створено віртуальну виставку.

В рамках даного проєкту було підготовлено та видано біобібліографічний покажчик з серії «Вчені нашого університету» до 70-річчя професорки Л. Азарової.

Щомісяця Бібліотека інформує викладачів ВНТУ про нові видання, якими поповнились бібліотечні фонди.

Розділ «ВНТУ у ВІКІПЕДІЇ» проєкту, який покликаний представляти науковий потенціал університету у віртуальному інформаційному середовищі вільної інтернет-енциклопедії, поповнився сторінками вчених університету – професорів В. Корнієнку, С. Денисюк та Л. Азаровій.

Всі сторінки, створені у Вільній енциклопедії «Вікіпедії» за необхідністю редагуються бібліотечними фахівцями.

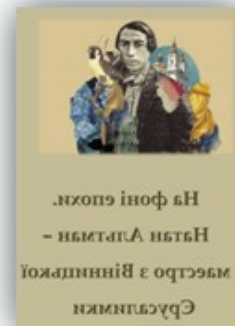
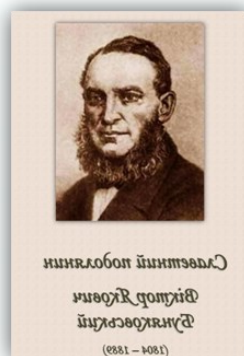
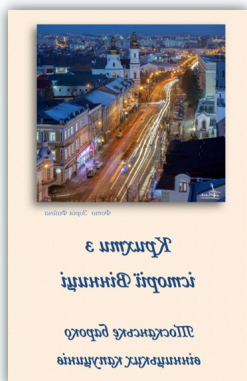

Краєзнавчий проєкт «Вінниччина: історія, сьогодення, майбутнє»

Працівники Науково-технічної бібліотеки ВНТУ працювали над продовженням розкриття історії рідного міста в рамках проєкту «Вінниччина: історія, сьогодення, майбутнє».

Краєзнавчий підпроєкт «Вінниччина: Terra incognita» поповнився цікавою віртуальною бесідою «Крихти з історії Вінниці. Тосканське бароко вінницьких капуцинів», звідки можна дізнатися про костел Святої Діви Марії Ангельської, його історію, сьогоденність та роль, яку зіграли вінницькі капуцини для нашого міста.

Цикл «Імена, увічніні у вулицях Вінниці», де ми розповідаємо ким були та чим заслужили пошану від нащадків люди, чий імена тепер носять вулиці й провулки нашого міста, поповнився віртуальними бесідами: «Славетний подолянин Віктор Якович Буняковський (1804–1889)», про кавалера 13 орденів Російської імперії, блискучого педагога, визначного державного діяча, українця за походженням, яким пишається увесь український загал; «На фоні епохи. Натан Альтман – маєстро з Вінницької Єрусалимки», про художника з покоління новаторів, модерністів, які ризикували свободою і життям заради мистецтва і сміливості вільно висловлювати свої думки.

Підготувала О. М. Цвілишена

Вебінари з наукометрії у бібліотеці ВНАУ

У Вінницькому національному аграрному університеті велика увага приділяється забезпеченню всіма необхідними складовими задля покращення умов здійснення науково-дослідної роботи вченими.

З ініціативи проректора з наукової та інноваційної діяльності д.е.н., професора Гончарук І. В., з метою допомоги науково-педагогічним працівникам ефективно використовувати доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, провідної колекції наукових електронних книг від Elsevier ScienceDirect, у бібліотеці було організовано перегляд онлайн-вебінарів від Clarivate та Elsevier.

З лютого по травень місяць 2021 року науковою бібліотекою ВНАУ було організовано для науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів університету перегляди циклів онлайн-вебінарів від Clarivate.

Експерт із навчання та аналітичних ресурсів Clarivate Ірина Тихонкова познайомила з ресурсами Clarivate для авторів по новій версії Web of Science. Учасники вебінарів отримали корисну інформацію про те, як підвищити оригінальність тексту, яким має бути посилання, самоцитування, як оцінити журнал для публікації статті, як і де науковцю опублікувати свою роботу безкоштовно, як сформувати список використаних джерел. Експерт показала як переглянути джерела інформації про грантову підтримку у Web of Science Core Collection. На конкретних випадках було показано пошук і аналіз літератури, видань, майбутніх партнерів, джерел фінансування та розповіла про процедуру, особливості оцінювання грантових заявок і на що варто звернути увагу при написанні проєкту.

Ірина Тихонкова також ознайомила учасників вебінарів із колекцією видань з імпаکت-фактором Journal Citation Reports, говорила про квартиль та імпаکت-фактор, для чого їх застосовують і як дані показники переглянути на платформі Web of Science.

За передплатою Міністерства, що діє з 1 січня 2021 р. до 31 грудня 2021 р., Вінницький національний аграрний університет має доступ до ScienceDirect eBooks, провідної колекції наукових електронних книг від Elsevier. ScienceDirect дає змогу українським викладачам, дослідникам та студентам отримати нові знання із понад 35 000 міждисциплінарних книг, що містять досвід 47 000 авторів.

Бібліотекою ВНАУ у лютому – березні 2021 року було організовано заняття по роботі з базою ScienceDirect. В онлайн режимі тренерка Elsevier Марина Назаровець провела вебінар «Початок роботи з ScienceDirect», говорила про те, як розпочати роботу із базою ScienceDirect, створити та налаштувати обліковий запис, познайомила з інтерфейсом платформи. Також на вебінарах розглядалися питання взаємодії бази даних ScienceDirect та Scopus. Марина Назаровець пояснила, як дві платформи Scopus та ScienceDirect доповнюють одна одну, показала, як найбільш ефективно можна використовувати їх разом.

На навчальних вебінарах експерти розкрили головні проблеми, із якими стикаються українські науковці у процесі написання статей для зарубіжних журналів та висвітлили усі головні аспекти публікаційної діяльності науковця в міжнародних наукометричних базах даних.

ScienceDirect

Підготувала І. С. Крючкова

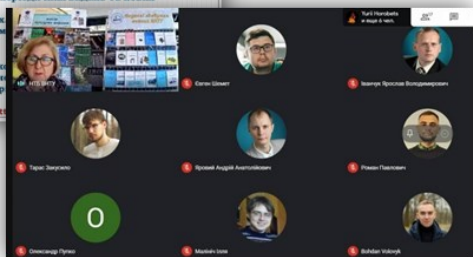
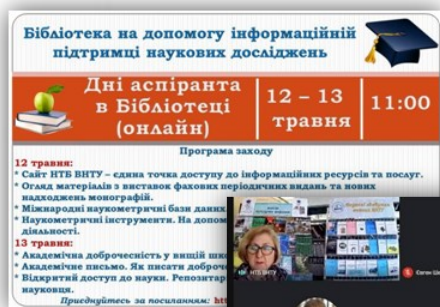
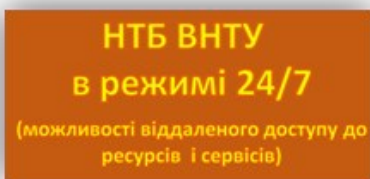
Підтримка науки у бібліотеці ВНТУ

В умовах дистанційного навчання Науково-технічна бібліотека ВНТУ постійно організовувала для науковців університету вебінари про роботу з БД Scopus, Web of Science, Springer Nature, ScienceDirect.

Крім вебінарів від компанії Clarivate Analytics та Springer Nature, зацікавлення у науковців викликав вебінар від компанії Elsevier «Здійснюйте відкриття, поєднуючи можливості Scopus та ScienceDirect».

Затребуваною залишається на сайті Бібліотеки сторінка, на якій представлено інформацію про весь спектр бібліотечних онлайн послуг і можливостей віддаленого доступу до ресурсів, що були відкриті для користувачів на час дії обмежувальних заходів, від багатьох видавців і провайдерів інформаційних джерел, серед яких Elsevier, Wiley, Springer, Cambridge University Press, MIT Press.

В травні місяці в Бібліотеці для молодих дослідників в дистанційному режимі було проведено Дні аспіранта «Бібліотека на допомогу інформаційній підтримці наукових досліджень».

Присутні ознайомилися з бібліотечним вебсайтом як єдиною точкою доступу до інформаційних ресурсів та портфелем онлайн послуг, що доступні зареєстрованим користувачам. Молоді науковці довідалися про важливість Відкритого Доступу і як один із його шляхів – Інституційний репозитарій ВНТУ, міжнародні наукометричні бази даних, до яких має доступ університет, системи

ідентифікації науковця, академічна доброчесність у вищій освіті та академічне письмо, як основну її складову.

Науково-технічна бібліотека ВНТУ у 2018 році вперше долучилася до щорічної Всеукраїнської акції з написання статей до Вікіпедії. А вже з 2019 року книгозбірня стала співорганізатором Вікімарафону, який почав проходити у Вінницькому національному технічному університеті постійно.

Також цього року виповнилося 20 років загальнодоступній вільній онлайн-енциклопедії Вікіпедії англійською мовою. До відзначення цієї події працівники Бібліотеки підготували презентацію «Міжнародній енциклопедії – Вікіпедії – 20!», а також долучилися святкової віківечірки у Zoom, яку організувала українська вікіспільнота.

І науково, і корисно

Наукові здібності проявили студенти ВНТУ під час локального етапу Європейських інженерних змагань ЕВЕС-2021, які відбулися в читальній залі Бібліотеки.

У зв'язку з карантинними вимогами кількість учасників заходу була обмеженою. Команда завзятих та креативних хлопців і дівчат вирішувала практичні задачі, в результаті чого з'явилася автоматична кормушка для котів AC/DC, яка, за задумом, дозволить правильно організовувати режим харчування та підібрати порційність їжі домашніх улюбленців.

Підготувала О. М. Цвілишена

Відзначення найкращих читачів у науковій бібліотеці

Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова

Девізом відділу обслуговування літературою іноземними мовами наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова є вислів відомого американського мотиваційного спікера Джеффа Келлера: *“Attitude is everything”* – «Ставлення – це все». Адже дійсно, саме гарне ставлення і взаєморозуміння є основою спілкування і взаємодії між людьми. А до тих, хто підтримає, завжди розрадить, створить комфортні умови та мотивує на успіх – з радістю звернуться знову і знову. Тому більшість іноземних студентів університету із задоволенням проводять час у бібліотеці, яка надає їм доступ до інформації та є місцем для зустрічі з друзями, відпочинку й натхнення.

Щорічно у травні проводиться відзначення найкращих та найактивніших користувачів серед англomовних іноземних студентів в науковій бібліотеці ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Чому у травні? Тому що кінець навчального року завжди є найважчим. Ми хочемо морально підтримати наших читачів, показати що ми їх цінуємо, допомогти їм повірити у себе та налаштувати на успішне складання іспитів. Ця подія перетворилася у гарну традицію, у справжнє свято, яке з нетерпінням чекають бібліотекарі і студенти, кожному з яких приємно відчувати себе найкращим. І хоча іноді буває складно не тільки обрати найкращих, але й знайти можливість повідомити та порадувати їх, бібліотекарі-ентузіасти завжди знаходять шляхи виходу із складної ситуації – шукають обраних читачів в соціальних мережах, звертаються до друзів та одногрупників або до працівників деканату по роботі з іноземними студентами університету.

Оскільки, у зв'язку з епідеміологічною ситуацією у світі, минулого року церемонія нагородження не проводилась, тим більшу радість від цього заходу отримали її учасники у 2021 році. Найактивнішими і найкреативнішими було визнано двадцять студентів-читачів бібліотеки. Їх було відзначено почесними іменними грамотами *“Best Library User” Award 2020-2021*. Адміністрація і працівники наукової бібліотеки, та, звичайно, друзі і одногрупники активно підтримували найкращих читачів. На згадку було створено відео заходу, де зі вступним словом виступила директорка наукової бібліотеки Неліна Кравчук та зроблено багато гарних фотографій зі студентами й працівниками відділу. Відео та фото заходу можна подивитись на англomовній сторінці наукової бібліотеки у фейсбуку за посиланням – <https://bit.ly/2S4adAF>.

Студентам дуже подобаються такі події, вони активні та з радістю діляться своїми враженнями і світлинами в соціальних мережах, де отримують безліч лайків від шанувальників. Навіть компанії, що займаються запрошенням студентів на навчання, рекламують наш університет, де згадують і наше відзначення кращих читачів. Студенти дуже вдячні і згадують цю подію навіть через багато років, адже щастя складається із маленьких моментів радості, які наповнюють життя змістом. Ось декілька відгуків щасливих нагороджених:

Anugrah Varghese: *“It was a great pleasure to be a part of the event of our library award and to be given one. I am so happy and thanking all the librarians for giving me award as one of the best library user. This library has a huge collection of books too. And this library gives me a lot of memories and all my best friends too, I got them from here. Am really thanking especially mam Svetlana, mam Kateryna and the director and all the staff for giving me such an award and selecting me for this. Thank you so much!”* «Було дуже приємно взяти участь у заході та отримати нагородження найкращого користувача нашої бібліотеки. Я дуже щасливий і дякую всім бібліотекарям за те, що вони обрали мене одним з найкращих користувачів бібліотеки. Ця бібліотека має величезну колекцію книг і дарує мені багато спогадів, і всіх моїх найкращих друзів я теж знайшов саме тут. Я справді дякую особливо пані Світлані, пані Катерині та директору, а також всьому колективу за те, що обрали мене та дали мені таку нагороду. Дуже дякую!»;

Omar Elfiky: *“It was really amazing day. It makes me very happy you can't imagine. Thank you very much for giving us this feeling of happiness and this smile and these emotions!”* «Це був справді дивовижний день. Мені так приємно, ви не уявляєте. Щиро дякую, що подарували нам це відчуття щастя, усмішку та емоції!»;

Chour Anilkumar: *“It's been a pleasure for me to receive award from you and it will be life long memory for me”* «Мені було приємно отримати від вас нагороду, і це буде для мене пам'яткою на все життя»;

Gopinath Vishnu: *“Hello good evening! I just want to thank you for giving me a recognition from library as Best library user. Sincerely I didn't expect anything. I sincerely thank you once again from my heart for considering me”* «Привіт, доброго вечора! Я просто хочу подякувати вам за те, що ви мене визнали Кращим користувачем бібліотеки. Я дійсно не сподівався. Ще раз щиро дякую вам за те, що обрали мене»;

Ahwireng Enoch: *“Am very much appreciative for your recognition. Thank you very much! I must say you are amazing and hard-working personality. I like that you have time for foreign students. Keep it up”* «Я дуже вдячний за ваше визнання. Дуже дякую! Треба сказати, що ви дивовижна та працююча особистість. Мені подобається, що у вас є час для іноземних студентів. Так тримати!»;

Siimes Jukka: *“Thank you so much for the recognition. It was nice to participate”* «Щиро дякую за визнання. Було приємно взяти участь»;

Abdou Mahmoud: *“Thank you very much really it was good and nice certificate and awesome day... and thank you for efforts to give us the happiness. Wish you good life and health!”* «Щиро дякую, це був гарний сертифікат і надзвичайний день ... і дякую за зусилля, які були докладені щоб подарувати нам щастя. Бажаю вам гарного життя та міцного здоров'я!».

Як бачимо, проведення таких заходів має велике значення, адже таким чином ми не тільки створюємо гарний імідж та позитивну атмосферу нашої бібліотеки, але й університету загалом, а у випадку з іноземними студентами – своєї країни.

«Поетичні віражі» – 2021

Поезія... Поезія – це любов, це чуттєвість, це вміння бачити прекрасне у всьому. Ми милуємося сходом сонця, чи вечірньою зорею, вбачаємо в цьому поезію. Польові квіти, які різнокольорово горять на лугах, веселка, яка виграє барвами – це теж поезія... А вранішній пташиний спів, який заворожує слух, запах щойно спеченого хліба – це теж поезія. Кожна людина в усьому вбачає щось неповторне і близьке тільки їй. А якщо богом обдаровані люди можуть перекласти цю красу на полотна, музичні шедеври або висловити у віршах – це і є одне з прекрасніших видів мистецтва – поезія.

Поезія... Поетичне слово – це форма вираження почуттів, емоцій в які автор вкладає свою радість і біль, любов і ненависть. Перегортаючи сторінки поетичних творів відомих авторів чи поетів-початківців, мимоволі співпереживаєш з автором, наповнюєшся наснагою та натхненням.

Поезія – це вогник, який запалює душу людини, він схожий на полум'я свічки. Вона виконує важливу роль у становленні молоді, допомагає формуванню світогляду, виховує людину чуттєву, співчутливу, інтелегентну та інтелектуальну.

21 березня відзначається Всесвітній день поезії, який вкотре привертає увагу талановитої молоді. За ініціативою наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова та підтримки методичного об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниці третій рік поспіль відбуваються творчі змагання серед студентів вишів.

Ось і цього року у березні проходив міжуніверситетський студентський онлайн-конкурс читців-декламаторів «Поетичні віражі» – 2021. Конкурс стартував з 9 лютого і традиційно проводився у двох номінаціях: декламація поезії Лесі Українки (до ювілею української поетеси) та декламація власних поетичних творів. Очікувалося, що зустріч учасників відбудеться під оплески глядачів, що азарт змагання запалить публіку та поціновувачів мистецтва артистичного виступу..., але карантинні обмеження перевели турнір знову до онлайнформату. Самостійно створені відеороботи та анкети учасники надсилали на електронну адресу модератора. На розгляд мистецької комісії надійшли роботи від студентів з ВТЕІ КНТЕУ, ВНМУ, ДонНУ.

Експерти конкурсу визначали переможців у кожній із номінацій (звертали особливу увагу на дикцію, постановку голосу, сценічний образ, емоційність, естетичність роботи). В номінації «Декламація поезії Лесі Українки» гідно змагалися за звання найкращих 14 талановитих юних митців. Отож переможцями стали:

I місце – Парасунько Ольга, студентка ВНМУ («Ось уночі пробудились думки»);

II місце – Регульська Віталіна, студентка ДонНУ (уривок, «Лісова пісня»);

III місце – Вітюхіна Анастасія, студентка ВНМУ («До мого фортепіано»).

У номінації «Декламація власної поезії» серед трьох номінантів беззаперечним лідером стала студентка ВНМУ Дідківська Олександра із віршем «Звонок»:

...Тот, кто боится дверей,
Не выйдет из коридора,
Не покинет своих теней,
И осточертелый город.
Такой человек на порог
Не впустит к себе любого.
И вот раздаётся звонок.
И я прирастаю к полу....

Яку б тему не розкривав вірш, він радував злагоженістю слів і сенсу. Кожен учасник проявляв власні почуття, відображав емоції, які його переповнювали. Конкурс показав високий рівень обдарованості нашої талановитої молоді, хист до творчості. Тому членам журі було нелегко визначити переможців, адже майстерність з кожним разом зростає більше і більше.

Як і у попередньому році, до складу компетентного журі увійшли: незмінний головуєчий Олег Семко – редактор та ведучий радіостанції «Місто над Бугом»; Марина Ревенко – художній керівник та режисер незалежного театру-студії «Птаха» та «Особливого театру»; студенти-переможці конкурсу «Поетичні віражі» – 2020 Валентин Тагеев (ВНМУ ім. М. І. Пирогова) і Оксана Сліпко (ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського).

Місце зустрічі – Бібліотека

Будь-які змагання вважаються завершеними тільки після нагородження переможців. З огляду на карантинні обмеження – призи та дипломи, подяки вручалися кожному учаснику індивідуально протягом декількох днів, але це не применшувало відчуття гордості та святковості. Радіємо, що серед учасників і переможців – небайдужа, багатогранна студентська молодь.

Напередодні Всесвітнього дня поезії до студії радіокомпанії «Місто над Бугом» були запрошені організатор конкурсу І. Гулик та член журі В. Тагеев. Ведучі радіоефіру у передачі «Час змін» обговорили з гостями ідею виникнення проекту, творчий потенціал студентської молоді, їх різнобічні захоплення та майстерність успішно поєднувати навчання з творчістю.

Отож, з нетерпінням чекаємо на «Поетичні віражі» – 2022 і запрошуємо колег до творчої співпраці. Адже у нашого народу немає скарбу більшого, як його мова, яка бринить у поетичних творах, зігріваючи нас теплом. І те слово дає нам сили жити і перемагати. Ми маємо зробити все для того, щоб не згорнулися крила, щоб не обірвалася золота нитка, яка веде з давніх-давен у наші дні.

Підготували І. В. Гулик
Л. Ф. Лізановська

Писанковий дивосвіт

Наближення одного з найбільших християнських свят – Великодня – всі ми чекаємо з піднесеним настроєм, надіями та сподіваннями. У різних країнах світу Великдень святкують по-різному. В українського народу побутують свої чудові звичаї та традиції, які передаються з покоління в покоління багато років. Невід’ємними атрибутами Великодніх свят є паска і писанка. Звичай створювати писанки напередодні Великодня сягає корінням в сиву давнину, коли людина була неподільною з природою. Напередодні Великодня майже у кожному домі відбувається справжнє таїнство – розпис чудо-яйця – писанки. Писанка – це один з найкращих старовинних символів України, маленьке диво, яке кожен може зробити сам.

Цьогорічний карантин не став на заваді того, щоб бібліотека ВТЕІ КНТЕУ оминула увагою це величне свято. Розписування писанок стало гарним проведенням часу з нашими студентами в період карантину. У ці передсвяткові дні бібліотекар I категорії відділу обслуговування користувачів Юлія Лашенко підготувала користувачам бібліотеки справжній великодній подарунок, запросивши на онлайн майстер-клас «Великодні барви» у свій власний музей українських старожитностей відому майстриню Вікторію Кушніренко, яка вже не вперше ділиться своїм талантом написання писанок зі студентами інституту.

Писанка стала невід’ємною частиною її життя. Неймовірно задоволення отримує пані Віта у передвеликодні дні, взяти до рук писачка й дивитися, як на білій поверхні яйця вимальовується заплутаний візерунок, де постають «ружі» й «грабельки», «сосонки» й «баранячі ріжки», «вазони» й «дубові листочки».

Пані Вікторія тривалий час займається цим видом мистецтва і знає про писанки, їхню історію, кольори та орнаменти, традиції розпису у різних регіонах України безліч цікавого. Всі символи та малюнки майстриня створює за зразками, перевіреними часом, адже саме в цьому й полягає суть писанки – відтворити й зберегти те первинне значення, яке заклали ще наші далекі пращури. Спілкуватися з майстринею – одне задоволення. Окрім того, що її писанки дуже гарні, вона ще й цікаво про них розповідає. Майстриня розповіла, що кожен колір мав своє значення: червоний колір, наприклад, позначав сонце, чоловічу могутність, здоров’я, кохання та владу. Зелений колір означає весняне пробудження природи, сподівання на гарний врожай. Блакитний – воду, здоров’я. Коричневий, чорний – землю та її незриму животворну силу.

Здається без відпочинку могла б розповідати про таємниці виготовлення писанки, підбір кольорів, символи і їх значення. І взагалі пані Віта – людина дуже привітна та щира. Своїми знаннями вона щедро поділилася, розповівши та продемонструвавши всі етапи виготовлення писанки. Яскравим доповненням до розповіді майстрині стала її онлайн виставка писанок та тематична книжкова експозиція «Писанковий дивосвіт».

Вікторія Кушніренко представляла Вінницьку область на Всеукраїнському проєкті «Фестиваль писанок», Всеукраїнському святі народного мистецтва «Великодня писанка», Всеукраїнському фестивалі «Писанковий рай», II Міжнародному фестивалі «Лемківська писанка». Майстриня брала участь в районних та обласних виставках образотворчого та декоративного мистецтва. За збереження та популяризацію традицій писанкарства неодноразово була нагороджена дипломами, грамотами та подяками.

Українська писанка не втрачає своєї популярності, наповнюється новими барвами нашого життя і стає цінним надбанням українського народу. Культура писанкарства вражає своєю самотністю.

У народі кажуть: «Світ існує доти, поки живе писанка». Тож давайте продовжувати тисячолітні традиції наших предків і не забувати, наскільки багатую є українська культура.

Підготувала Т. Д. Якимчук

Бібліотека ВНТУ – відкрита для всіх!

Щороку університетська Бібліотека проводить низку заходів до Міжнародного дня рідної мови. Цьогоріч, щоб вшанувати рідну українську мову, з поетичним словом до бібліотеки завітала студентська молодь Вінницького національного технічного університету та учні Подільського науково-технічного ліцею для обдарованої молоді.

Студенти та учні читали улюблені вірші, а працівники бібліотеки відзняли відеоролик з талановитою молоддю.

1 березня в режимі онлайн відбувся літературно-музичний вечір «Відома та невідома Леся Українка», присвячений 150-річчю від дня народження славетної доньки українського народу, видатної письменниці, перекладачки, фольклористки, громадської діячки.

Ведучими віртуальної зустрічі, до якої приєдналися студенти, викладачі, співробітники університету та й самі бібліотекарі, були працівники бібліотеки Ганна Суровенко та Галина Павлишина.

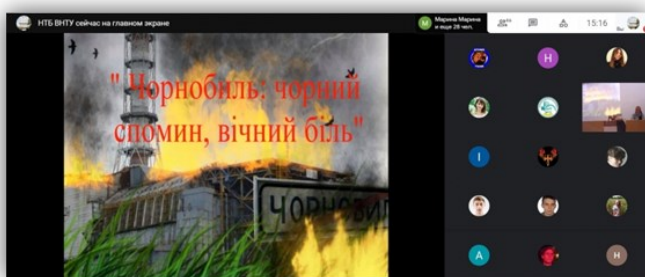
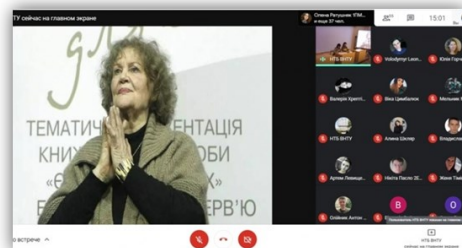
Учасники вечора мали змогу ознайомитись із маловідомими фактами біографії, перейнятися багатограним творчим і життєвим шляхом української поетеси, її жагою до життя, героїзмом, безмежно міцною силою волі та щирою любов'ю до Батьківщини, зазирнути у внутрішній різнобарвний творчий світ славетної українки, доторкнутися до потаємних глибин її поетичної душі.

19 березня свій день народження святкувала легендарна українка – Ліна Костенко. Бібліотека привітала видатну українку, організувавши онлайн-засідання Літературної вітальні під назвою «Я вибрала долю собі сама...». До заходу приєдналися студенти, викладачі, інші працівники університету. А головне – звучала поезія великої поетеси... Улюблені вірші читали студенти, викладачі, бібліотекарі...

Цікаво та пізнавально фахівцями бібліотеки було організовано цикл наступних заходів:

«Чорнобиль: чорний спомин, вічний біль» – під такою назвою пройшла онлайн-година пам'яті, яку організувала університетська бібліотека до 35-х роковин Чорнобильської трагедії. Серед учасників: викладачі, студенти, співробітники, учні Подільського ліцею та вінницьких шкіл. Хвилиною мовчання вшанували тих, хто ціною власного життя захистив майбутнє.

До роковин Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні Бібліотека організувала вечір пам'яті «Війна-це жах століть і поколінь». Серед учасників – учні Подільського науково-технічного ліцею. Під час зустрічі молодь активно декламувала поезію про події 1941-1945 років. Важливо, що заходи відбувалися з дотриманням усіх протиепідеміологічних вимог. А всю свою діяльність Бібліотека незмінно висвітлює в соціальних мережах «Фейсбук» й «Телеграм» та підтримує постійний зворотний зв'язок з читачами.

Підготувала О. М. Цвілишена

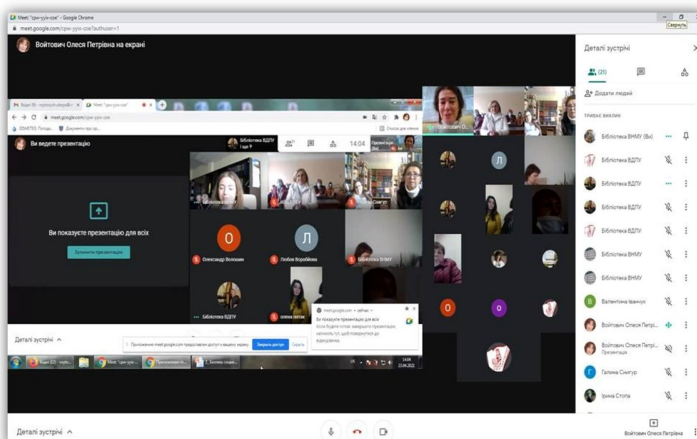
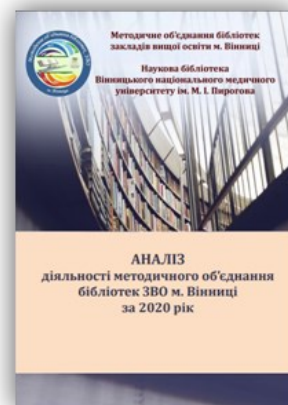
Професійний акцент

Щороку, плануючи діяльність МО бібліотек ЗВО м. Вінниці, фахова спільнота знаходить і досліджує актуальні та трендові теми, які на часі, важливі, потрібні. Професійне зростання бібліотекарів у 2021 р. передбачає розвиток компетентностей, необхідних для роботи кожного бібліотекаря, зокрема, цифрова, інформаційна грамотність, комунікаційна діяльність.

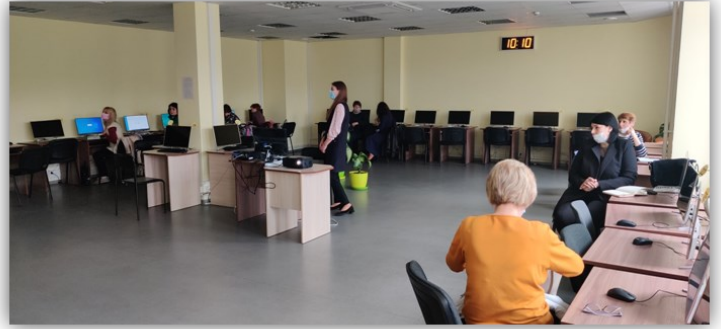
Важливим залишається удосконалення і набуття знань з низки інших професій, які значно покращують імідж бібліотечного фаху та змінюють застарілі стереотипи. Вагомим напрямом діяльності методичного об'єднання у I кварталі цього року було проведення практичних занять задля отримання нових знань, що надихатимуть на творчі пошуки, реалізацію цікавих ідей та завдань.

На початку року робота методичного об'єднання продовжувалась у форматі онлайн. 17 березня дистанційно було проведено засідання методичної ради, традиційно було проаналізовано підсумки роботи за минулий рік, які упорядковано та представлено у виданні **«Аналіз діяльності методичного об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниці за 2020 рік»**. Також спільно з керівниками бібліотек ЗВО затверджено план роботи у поточному році.

Тема інформаційної безпеки та цифрових технологій залишається актуальною та необхідною. З цією метою 23 квітня 2021 р. в рамках діяльності МО бібліотек ЗВО м. Вінниці в онлайн-форматі було проведено науково-практичний семінар **«Інформаційна безпека у соціальних медіа»**. Спікер заходу – Олесь Войтович, кандидат технічних наук, доцент кафедри захисту інформації ВНТУ, розповіла учасникам семінару про соціальні медіа, ознайомила із загальними правилами роботи з інформацією та персональною інформаційною безпекою. За словами пані Олеси «Інформація – це нафта сучасного світу». Вміння та навички критично її оцінювати, розуміти, поширювати – є важливими елементами базових здібностей сучасної особистості. Що ж говорити про роль бібліотек в інформаційному просторі, який неспинно трансформує її діяльність, визначає нові напрямки розвитку бібліотечної справи. Актуальність теми семінару підтверджується й тим, що інформаційна культура стає частиною не лише професійних вимог, а й важливим фактором розвитку кожної особистості. Саме тому, до заходу долучилася чимала аудиторія, яка отримала знання про функціонування інформаційного середовища та уміння орієнтуватися в ньому.

Послаблення карантинних вимог – можливість відновити практичні навчання в рамках діяльності МО бібліотек ЗВО м. Вінниці. 18 травня 2021 р. на базі Наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова розпочався цикл практичних занять **«Віртуальний бібліотекар»**. Перший майстер-клас **«Лонгрід – інструмент сучасної медіакомунікації»** включав теоретичний і практичний блок. Фахова спільнота університетських бібліотек дізналась про технологію та особливості лонгріда, його якісні характеристики й структурні складові. В додатку Tilda Publish-ін кожен учасник створив свою невеличку розповідь, використовуючи доступні інструменти електронного ресурсу.

Наступне заняття практичного циклу **«Інтерактивні технології»** проведено 25 травня на базі бібліотеки ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського. Учасники заходу дізналися про інтерактивний контент та познайомилися із прикладами його практичного використання. Після теоретичної частини вся команда фахівців опанувала інструменти сервісу genially, з допомогою якого творчо виконали запропоновані практичні завдання.

Завершальним став тренінг **«Сервіс Canva в роботі бібліотекаря. Платформа ідей та дизайнерських рішень»**. Він відбувся 1 червня на базі бібліотеки педагогічного університету. Це заняття стало справжнім полем для творчості, адже кожен учасник тренінгу зумів проявити власне бачення та креатив у виконанні практичного завдання, а саме, створення вітальної листівки. Також в рамках заняття було представлено практичне застосування ресурсів сервісу Canva у роботі з додатком Microsoft Publisher. Остання програма характеризується легким інтерфейсом та широкими можливостями у використанні. Після тренінгу фахівці бібліотек отримали досвід роботи з додатком, з допомогою якого надалі можна зверстати власне видання, створити постер, листівку, обкладинку для видання.

Навчальний цикл **«Віртуальний бібліотекар»** став чудовим приводом для дружньої фахової зустрічі, за якою вже всі сумували. Нарешті після довгого часу карантинних обмежень вдалося зібратись разом, обмінятись позитивними емоціями, професійним досвідом, творчим баченням, зарядитись енергією та мотивацією. Зв'язок саомосвіти та саморозвитку з практичною діяльністю завжди ефективно впливає на майстерність, професійність сучасного бібліотекаря, його фахову підготовку. Такі заняття дають змогу вчитись один в одного, підтримувати в колективі творче натхнення та прагнення до пошуку нових ідей.

Діяльність методичного об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниці здійснюється завдяки конструктивній та творчій співпраці. Зусилля кожного фахівця стають запорукою фахового самовдосконалення та розвитку творчого потенціалу, а це своєю чергою рухає професію бібліотекаря вперед та робить її потрібною.

Підготувала: Я. С. Бондарчук

Поринаємо у творчість

Жінка може все... або кожна людина – окремий нерозгаданий світ

Жінка може все! Обдарована жінка – творча людина, яка вже 20 років працює в колективі бібліотеки ВТЕІ, може все. Це – **Снігур Галина Іванівна**, провідний інженер з комп'ютерних систем. Незважаючи на математичний склад розуму і технічну освіту, вона створює справжні шедеври. Шиття, в'язання, вишивання – це її захоплення. А ще танцює та любить подорожувати. Але найбільшу перевагу віддає Галина Іванівна вишиванню. Прекрасні вишивані роботи, виконані вправними жіночими руками майстрині нашого колективу, заворожують. Вони знайомлять із традиціями українського народу, вчать шанувати матеріальні й естетичні надбання старшого покоління. Надзвичайна рукодільниця своїми золотими руками створює чудові картини. Маючи лише голку з нитками, її руки творять дивовижні речі, адже вишивання – дуже тонка й копітка робота, не в кожного вистачить терпіння і бажання цим займатися. Галина Іванівна почала вишивати у рідному селі. Цьому її навчила мама, яка мала ткацький верстат, ткала доріжки, килими, теж була майстринею.

Знайомлячись із творчим доробком Галини Іванівни, дивуєшся винятковій обдарованості. У ній поєднуються живописець і вишивальниця. Кожну вільну хвилину віддає себе найулюбленішій справі – творчості, щедро дарує своїм близьким плоди свого таланту. Неперевершеними є українські сорочки для чоловіка та сина, вишиті з любов'ю. Минули роки. Галина Іванівна стала бабусею і з'являються роботи з дитячої теми – зв'язані спицями кофточки, шапочки та пінетки. Дивлячись на ці роботи замислишся: для того, щоб так творити, потрібні ясні очі, світлий розум, чисте серце, добро душі, потрібно цінувати невмирущу народну скарбницю. Все це присутнє у творчості Галини Іванівни. Обдарована жінка здатна творити чудеса! Її вишиті і зшиті власноруч сукні не залишать поза увагою жодного. Це справжні шедеври! Ми пишаємось і вдячні долі, що поряд з нами працює людина, яка є окрасою нашого колективу, яка може дати пораду і надихнути своєю творчістю.

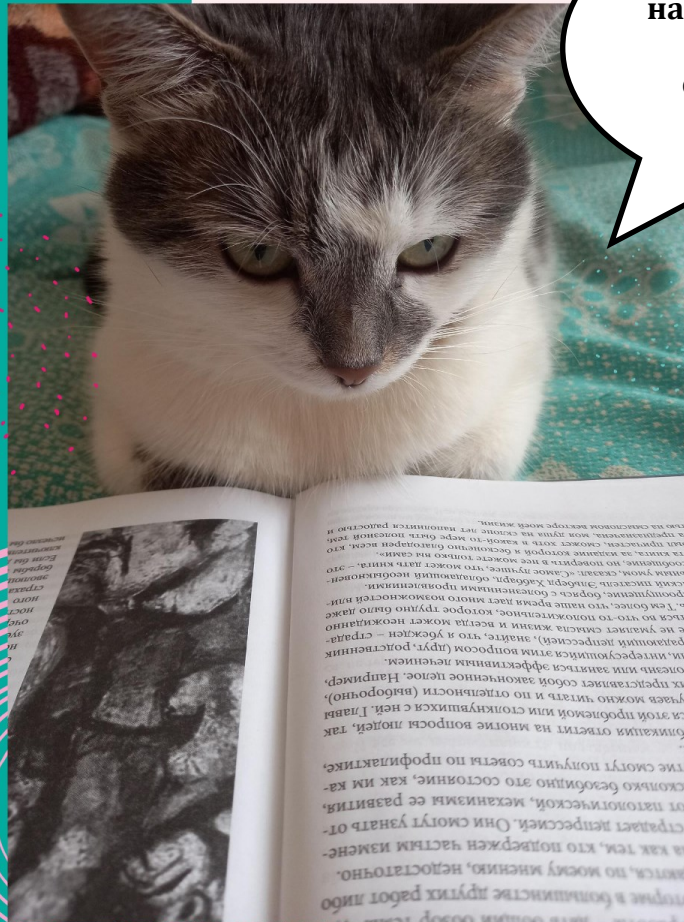
Хочеться побажати Галині Іванівні наснаги, нових самобутніх і оригінальних творів, які радують, тішать око й душу, вчать помічати прекрасне і цінувати те, повз що ми так часто проходимо байдуже.

Пропонуємо вашій увазі фото деяких робіт Галини Іванівни Снігур.

Підготувала Т. Д. Якимчук

Кожний вечір
надія лягти раніше
помирає десь
серед сторінок
книг)

*Киця Кнопочка, 2 роки – “Улюблениця долі”,
як ніхто знає, що навіть після самої темної ночі
наступає світанок, а сильний дощ
закінчується веселкою.*

*Наукова бібліотека
ВНМУ ім. М. І. Пирогова*

*Методичне об'єднання бібліотек
ЗВО м. Вінниці*

Засновник: Наукова бібліотека Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова

Відповідальна за випуск: Кравчук Н.М.

Головний редактор: Мельник М.І.

Упорядник: Бондарчук Я.С.

Адреса редакції: 21018 м. Вінниця,
вул. Пирогова, 56
libvnm@gmail.com

Видання підготовлено за матеріалами,
наданими бібліотеками ЗВО
Вінницького методичного об'єднання
зі збереженням стилістичного
і граматичного змісту